

Innhold

Forord	11
Innleiing	13
Oppbygging av boka	18
Dialogane	20
TEORiar OG SYN PÅ LÆRING	21
Skriving og læring	23
Læringsteori	25
Kunnskapsløftet	29
Læringssyn	29
Oppdagingar	30
Tilpassa undervisning	31
Grunnleggjande dugleikar	32
Kva er dialog?	33
Dialogisk undervisning	35
Skriving som prosess	37
Førskrivning	38
Subjektiv relevans, regresjon og progresjon	38
Skriveoppgåver og skriveprodukt	42
Inspirasjon til skrivning	43
Skriving av første utkast	46

Respons	47
Lærarrespons	47
Elevrespons	50
Hjelp i responsarbeidet	51
Omarbeiding	54
Publisering	55
Evaluering	55
Logg	56
Skrivemappe	57
Skriveproduktet	59
Formålet med skrivinga	59
Samspelet mellom skrivjar og lesar	59
Stemmer i tekstane	61
Eigen fantasi	62
Eigne erfaringar	62
Sjølve skrivekonteksten	63
 DIALOGEN OM TEKST	 65
Dialogen om tekst	67
Materialet	67
Styrka skrivjaridentitet	68
Grunnleggjande interessert	68
Ha trua på skrivjaren	69
Binda saman generelle og spesifikke kunnskapar	71
Støttande stillas	72
Læraren som støtte	73
Elevane som støtte	75
Språket styrer tanken	80
Metaperspektiv på eige skriveprosjekt	81
Respons	82
Sjanger	83
Tema/motiv	85
Komposisjon	88
Forteljarstil	89
Samanheng	91
Tematisk samanheng	91
Språkleg samanheng	92

Samanheng mellom bilete og tekst	93
Samanheng mellom munnleg språk og tekst	94
Samanheng mellom språklydar og bokstavar	96
Setning	97
Ord	97
Læringsfremjande dialogar – ei oppsummering	99
Læraren sitt prosjekt	100
Læraren skifter fokus	100
For mange spørsmål samtidig	101
Manglande tekstkompetanse	102
Mentalt avslutta skriveprosjekt	102
Ynskje	103
 DIDAKTISKE ISCENESETJINGAR	 107
Samskriving på datamaskin på 1. trinn	109
<i>Av Rutt Trøite Lorentzen</i>	
Hemmeleg skrift på datamaskin	110
Fotballtekst frå to gryande skrivarar (og fotballidiotar?)	113
Ei artig historie og eit intrikat språkspel	115
Nokre konklusjonar om parskriving på datamaskin på 1. trinn	118
 Tekstskaping som dialog i barnehagen og på 1. og 2. trinn i skolen	 120
<i>Av Rutt Trøite Lorentzen</i>	
Ein dialog om krig og fred	121
Reglar – dialog med ein tusenårig tradisjon	125
«Verdens lengste brev» (2. trinn)	127
Innhylla i dialog – sluttord om tidleg skiving og skriveopplæring	130
 Forlag som metode på 3. trinn	 135
Leikekonseptet	136
Skriving	137
Dialog og godkjenning	138
Bruk av datamaskiner	141
Framføring og respons	142
Å skriva for ein mottakar	144
Ulike skriveprosessar og stemmer i tekstane	145

Bruk av litteratur	145
Tilpassa opplæring	147
Forlaget og Kunnskapsløftet	149
Forlaget og kontinuitet	150
Forlaget og læreren	150
Avisredaksjonen, samtalar om sakprega skrivning på 7. trinn	152
Leikekonseptet	153
Overblikk	153
Hjelp	154
Stilla krav	154
Oppklåring	155
Skriving i ulike sjangrar	155
Kunnskapsløftet og avistekstar	156
Førskrivingsfase	157
Skrivefasen og dialogar om tekst	158
Kva er ei nyheit?	159
Avisjanger	160
Fagstoff	162
Overskrift og lay-out	163
PC-verktyet	165
Korrektur	165
Støttande stillas	167
Publisering	168
Erfaring	168
Aviskriving og literacy	169
Samtalar om eleven sin tekst via PC på 8. trinn	170
Kunnskapsløftet og bruk av digitale verkty	170
Skrivekonseptet	171
Responsen og læringspotensialet	173
Forsterka det som er bra	174
Stilla spørsmål	175
Synleggjering og omarbeiding	176
Dialog	177
Dialog mellom tekstar	178
Heilskapen	179

Elektroniske kommentarar – enklare arbeidsprosess?	179
Læraren si rolle	180
Nytta elevane sin kompetanse	180
Læra enkel tekstbehandling	181
Mål og retning	181
Nytta sin eigen kompetanse på tekst	181
Fordelar ved bruk av PC	182
Praktisk arbeid med skriveoppgåver	184
Å skriva forteljingar med bøker som utgangspunkt	184
Tematisk inspirasjon	184
Bruka hovudpersonar frå bøker	184
Utnytta ei open avslutning	185
Handlingar som inspirasjon	185
Byrjinga av boka	187
Henta språklege mønster frå boka	187
Velja sjangrar med utgangspunkt i boka	189
Komposisjon	190
Synsvinkel	190
Bryta fiksjonen	191
Stilistisk inspirasjon	191
Metakommentar	191
Mobilspråk	192
Kontrastar	192
Å skriva fagtekstar med utgangspunkt i bøker	192
Narrativ forteljestemme	193
Bruk av spørsmål	193
Bruk av humor	193
Opplisting av fakta eller faktiske hendingar	194
Eksperiment	194
Kunstbilete som inspirasjon til skrivning	195
Stilistiske verkemiddel	195
Hovudpersonar	195
Drama som inspirasjon til eiga skrivning	195
«Kven er eg?»	195
Lærar i rolle	196

Å skriva dikt	196
Rolledikt	197
Lygedikt, ynskjedikt og draumedikt	197
Formdikt	198
Ego-dikt	198
Kontrast-dikt	199
Bokstavvers	199
Melodiar som utgangspunkt	200
Diktmønster	200
Å VERA I DIALOG OG UTVIKLA SEG SOM SKRIVAR	201
Nokre avsluttande tankekors	203
Skriving og kulturformer	204
Å vera i dialog – ei haldning	205
Referansar	208
Stikkord	217